

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (Μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο (επίσημη επιστολή) λαμβάνουμε υπόψη:

- δομή: τόπος και ημερομηνία συγγραφής, προσφώνηση (π.χ. Αξιότιμε/η κύριε/κυρία), αποφώνηση, ονοματεπώνυμο αποστολέα εν είδει υπογραφής

Στον πρόλογο περιλαμβάνονται: αφόρμηση από την ανάγνωση του κειμένου αναφοράς, ιδιότητα συντάκτη/ αποστολέα (π.χ. ένας έφηβος αναγνώστης), σκοπός συγγραφής/ θέση

- ύφος: σοβαρό

- γλώσσα: αναφορική λειτουργία, α΄ ενικό πρόσωπο στις προσωπικές τοποθετήσεις, γ΄ ρηματικό πρόσωπο, όπου απαιτείται (επιχειρηματολογία κ.λπ.)

Ενδεικτικοί άξονες ανάλυσης:

Σαφής διατύπωση συμφωνίας ή διαφωνίας με την άποψη του/της κειμενογράφου ότι «οι καλύτεροι φίλοι είναι τα μικρά παιδιά».

Σε περίπτωση συμφωνίας:

- τα παιδιά είναι αθώες και αγνές ψυχές → τα γνωρίσματα αυτά διέπουν και τους ψυχικούς δεσμούς που αναπτύσσουν με τους άλλους ανθρώπους
- οι παιδικές φιλίες διακρίνονται από ανεμελιά, μοίρασμα άδολης χαράς και ανιδιοτέλεια
- η ευθύτητα κι η ειλικρίνεια χαρακτηρίζει την παιδική ηλικία, άρα και τις φιλικές σχέσεις που συνάπτονται κατά τη διάρκειά της
- υπάρχει εμπιστοσύνη και αφοσίωση μεταξύ των παιδιών
- παιδικές φιλίες: καλύπτουν την εσωτερική ανάγκη για κοινωνικότητα, περιορίζουν την τάση για εγωκεντρισμό, ευνοούν την ομαλή κοινωνικοποίηση

- οι παιδικές φιλίες εξιδανικεύονται στο πέρασμα του χρόνου, γιατί τις συνοδεύουν θετικά συναισθήματα και νοσταλγικές αναμνήσεις

Σε περίπτωση διαφωνίας:

- η αληθινή φιλία κάνει πάντα τους ανθρώπους να αισθάνονται παιδιά
- παιδικές φιλίες: συχνά δεν είναι επιλογές συνειδητές, αλλά ευκαιριακές, ανάλογα με το εκάστοτε κοινωνικό περιβάλλον, οπότε ενδέχεται να μη διατηρηθούν στην ενήλικη ζωή
- οι αλλαγές στην προσωπικότητα και στις προτεραιότητες των εφήβων, οι διαφορετικοί προσανατολισμοί και η ψυχική απόσταση μεταξύ φίλων προκαλούν ψυχρότητα, απογοήτευση, αίσθηση εξαπάτησης ή προδοσίας
- οι φιλίες μεταξύ εφήβων και ενηλίκων διέπονται από πιο ξεκάθαρους όρους: ισοτιμία, εκτίμηση, αφοσίωση, σεβασμό, κατανόηση, υποστήριξη, αμοιβαιότητα συναισθημάτων, συνειδητή ανταπόκριση στην ανάγκη του φίλου
- η φιλία από επιλογή και όχι λόγω συγκυριών καλλιεργεί ηθικές και κοινωνικές αρετές, συμβάλλει στην ψυχική ισορροπία και στην ολοκλήρωση της ανθρώπινης προσωπικότητας
- οι γνήσιοι φίλοι λειτουργούν ως δεύτερη οικογένεια, προσφέρουν σταθερότητα και παρηγοριά σε δύσκολες στιγμές

Ο/η μαθητής/τρια αναπτύσσει ελεύθερα δύο χαρακτηριστικά που επιθυμεί να διακρίνουν τις φιλίες του/της, τεκμηριώνοντας με παραδείγματα από την καθημερινή ζωή ή/και την προσωπική εμπειρία.

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες απάντησης:

Το ποιητικό υποκείμενο διατυπώνει έναν έντονο προβληματισμό. Έπειτα από μια απογοητευτική προσωπική εμπειρία, αναρωτιέται ποιες είναι οι γνήσιες και ποιες οι αναλώσιμες φιλίες. Νιώθει λύπη κι ένα αίσθημα διάψευσης των προσδοκιών του για αιώνια φιλία, διαπιστώνοντας πως στη δική του φιλική σχέση δεν υπήρξε αληθινή συναισθηματική ανταπόκριση, αίσθηση του «εμείς», γνήσια εγκαρδιότητα. Βιώνει μια προδοσία, πιστεύει ότι χρησιμοποιήθηκε, ότι θεωρήθηκε «αναλώσιμη» σχέση, ότι κάλυψε απλώς κάποιες εφήμερες, ευκαιριακές ανάγκες. Ο/η φίλος/η δεν έγινε το alter ego του (Το καθρέφτισμα του εαυτού σου), όπως περίμενε. Επιχειρώντας τον προσωπικό του

απολογισμό (Στο τέλος θα κάνεις τον λογαριασμό), απευθύνεται με αυστηρότητα στον εαυτό του και του ασκεί σκληρή κριτική (Αν σου έχει μείνει σπίθα μυαλό), γιατί θέλει να διδαχθεί από αυτή την εμπειρία, προκειμένου να μην επαναλάβει τα ίδια λάθη. Δεν θέλει να ξαναπληγωθεί, αλλά φοβάται πως αυτό δεν είναι εύκολο (Αλλά το τέλος ποτέ δεν είναι), γιατί η επιτυχία μιας φιλίας δεν εξαρτάται μόνο από το ένα μέλος της, όπως αποδείχθηκε στην πράξη (λογάριζες χωρίς τον ξενοδόχο).

Η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα είναι υποκειμενική. Απαραίτητη κρίνεται, ωστόσο, η σαφής παρουσίαση και συνοπτική υποστήριξη των απόψεών του/της μαθητή/τριας σχετικά με τα χαρακτηριστικά που αποδίδουν οι έφηβοι στις λεγόμενες «φιλίες ζωής».

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες διόρθωσης:

Η εκφώνηση επιτρέπει να γραφεί η απάντηση σε όποια μορφή κειμένου (πεζού ή ποιητικού) επιλέξει ο/η μαθητής/τρια και να παρουσιάσει ελεύθερα μια (πραγματική ή φανταστική) εμπειρία διάψευσης από δική του/της διαπροσωπική σχέση, με ύφος άμεσο, οικείο, προσωπικό, εξομολογητικό.

Απαραίτητο κρίνεται να παραθέσει τον τίτλο που υποδεικνύεται: «Χωρίς τον ξενοδόχο».